

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדגן

زوهديرخ ZO HADEREKH

גיליון 13, 29 במרס 2017

מה שטוב לפועל

מאבקי העובדים בשבועות האחרונים חושפים את הממשלה במערומה

ההמוניים ולמען השידור הציבורי, על פי העיקרון של מניעת סגירת מקום עבודה מאורגן ופתיחתו תחתיו של מקום עבודה חדש עם רמות שכר נמוכות והעסקה קבלנית - גורם לקרעים בממשלתם של נתניהו, כחלון, בנט וליברמן. העובדים מפגינים מדי יום ביומו ברחבי הארץ (בצילום: ההפגנה בירושלים ביום ראשון השבוע, 26.3) ויחד עם "שידורי המהפכה" בערוץ 1 וברשתות הרדיו השונות בהם מסבירים העובדות והעובדים את מצוקתם וקוראים לתמיכה ציבורית במאבקם, הפכו את סדר היום של הממשלה מן הקצה אל הקצה.

לא עוד "מצוקת" מתנחלי עמונה, חלוקת "עודפי המיסים" כלפי מעלה ו"האיום האיראני". כאשר העובדים ומאבקייהם נכנסים לזירה הפוליטית, הם מסוגלים לשנות את סדר היום הציבורי מן היסוד. חיוני לקדם את הסולידריות של העובדים על מנת שמאבקים אלה יצליחו וממשלת הימין תיכשל!

אחת הסימאות הפופולריות שנשמעה במאבקי העובדים בשנים עברו קראה - "מה שטוב לפועל - טוב לישראל". ממשלת הימין אימצה את הסימא, אבל הפכה את היוצרות: "מה שרע לפועל, טוב לממשלת ישראל".

שורה ארוכה של מאבקי עובדים חושפת את האינטרסים המעמדיים העומדים מאחורי החלטות הממשלה. אינטרסים אלה אינם בדיוק האינטרסים של מעמד העובדים. ההיפך הוא נכון. הממשלה מתייצבת בכל כוחה לצד בעלי ההון: איומיה על עובדי הנמלים המתנגדים להפרטת הנמלים; משחקה הציני בעקבות מאבקם של עובדי רשות השידור נגד הסגירה; התעלמות מוחלטת מדרישת עובדי חיפה כימיקלים, המופרטת ובבעלות אמריקאית, המועסקים בנגב ובמפרץ חיפה והחוששים סגירת מיכל אמוניה תיעשה על חשבון מקום עבודתם.

מאבקם הנחוש של עובדי רשות השידור נגד הפיטורים

מדוע דן אלמגור מסרב לקבל את פרס ישראל

"גם אם ירצו לתת לי, לא אהיה מוכן לקבל את הפרס. צריך לעלות לבמה וללחוץ יד לראש הממשלה, לשר החינוך, לשרת התרבות ולראש עיריית ירושלים, בחיים שלי לא, תודה רבה לכם. מה אני צריך פרס מהחבורה הזאת? אני יכול לחיות בלעדיו. זה כבוד גדול אבל השאלה ממי הוא בא. המחיר של ללחוץ את שמונה הידיים האלה הוא כבוד מנשוא. לא מעוניין".

(מתוך ריאיון עם המחזאי והחוקר דן אלמגור, "כלכליסט", 14.3)

וואלה: הוא צודק

"יושב ראש הקואליציה חבר הכנסת דוד ביטן מהליכוד מכנה את עמיתו לסיצה, יושב ראש ועדת הכנסת יואב קיש, 'עשב שוטה'".

(ידיעה ששודרה בקול ישראל, 15.3)

'נשים קטנות'... תורגם לפולנית?

"דובר הפרלמנט האירופי מסר שהמחוקק הפולני יאנוש קורוויץ-מיקה יושעה מפעילויות פרלמנטריות למשך עשרה ימים, לא יוכל לייצג את הפרלמנט במשך שנה ותישלל ממנו משכורתו למשך חודש. במהלך דיון שנערך בפרלמנט האירופי ב-1 במרס בנושא פערי שכר מגדריים, אמר קורביץ-מיקה, איש ימין קיצוני: 'ברור שנשים חייבות להרוויח פחות מאשר גברים משום שהן חלשות יותר, הן קטנות יותר והן פחות חכמות'".

(לה מונד, 16.3)

דברים בשם אומרם

מהשלטון להון: שכר של 65 אלף שקל ליום!

"ג'ורג' אוסבורן, לשעבר שר האוצר של בריטניה, משתכר 16,400 דולר ליום במשרתו החלקית החדשה כיועץ בכיר בחברת ניהול הקרנות הגדולה בעולם: בלאקרוק, המנהלת נכסים בהיקף של חמישה טריליון דולר. החברה תשלם שכר שנתי של 650,000 ליש"ט עבור יום עבודה אחד בשבוע של אוסבורן, אשר יקבל גם מענק מניות של החברה בהיקף שלא נמסר. שווי המענק עשוי להגיע ל-200 אלף ליש"ט. אוסבורן יקדיש למשרתו בבלאקרוק רק 48 ימי עבודה בשנה, לפי מסמך רשמי שהוגש לממשלת בריטניה. משמעות הדבר היא שכר יומי של 13,500 ליש"ט. מאז פרישתו מתפקיד שר האוצר בשנה שעברה, השתכר אוסבורן גם 786 אלף ליש"ט מ-15 נאומים שנשא בבנקים וחברות שירותים פיננסיים ברחבי העולם. עבור שני נאומים שנשא בבנק ג'י.פי. מורגן בניו יורק, השתכר אוסבורן 142 אלף ליש"ט – או יותר מ-20 אלף ליש"ט לשעה. קודמו בתפקיד שר האוצר, חבר הלייבור אליסטר דרלינג, משמש כיום כחבר דירקטוריון במורגן סטנלי, וראש הממשלה לשעבר, גורדון בראון, אף הוא מהלייבור, נמצא בוועדה המייעצת הגלובלית של ענקית קרנות האג'י פימקו. שר החוץ לשעבר של בריטניה, ויליאם הייג, הצטרף לסיטי מוקדם יותר השנה, וראש הממשלה לשעבר, טוני בלייר, גויס על ידי ג'י.פי. מורגן פחות משישה חודשים לאחר עזיבת דאונינג 10 בשנת 2007, כדי לשמש כיועצו של המנכ"ל ג'יימי דימון לענייני פוליטיקה עולמית".

(פיננשל טיימס, 10.3)

מכתבים למערכת

קולם של גיאוגרפים נדם

משטרת ישראל סגרה בשבוע שעבר מכון מחקר גיאוגרפי פלסטיני במזרח ירושלים שמנהל הגיאוגרף ד"ר חליל תופקגי, משום שבמכון נחקרו סוגיית האדמות בשטחים, ההתנחלויות ושאר הפעילויות של המדינה להשתלטות על אדמות בשטחים הפלסטיניים הכבושים. תופקגי עצמו נעצר לחקירה, ומהמשרד של המכון הוחרמו חומרים, תיקים, מחקרים ומחשבים.

תהיתי היכן הגיאוגרפים הישראלים, אשר כעמיתיהם בתחומים האחרים באקדמיה הישראלית (עם כמה יוצאים מהכלל ספורים), לא כל כך אהבים את הרעיון שיוחרמו בשל פשעי ממשלתם, אבל גם אין בדעתם לפעול כשזו פוגעת בעמיתיהם הגיאוגרפים הפלסטינים ובמכון מחקר קרטוגרפי מוכר מסיבות פוליטיות ותוך הפרת כל סטנדרט של מחקר ואתיקה. מנהלו של המכון מוכר, לפי דיווח ב"הארץ", לרבים מהם אשר ישבו איתו בעבר במשותף בצוותי המו"מ-שמום בנושאי גבולות.

היכן, למשל, האגודה הגיאוגרפית, שבניגוד לאגודות מקצועיות אחרות במדעי החברה (האגודה הסוציולוגית, האגודה האנתרופולוגית...) נמנעת בעקביות מכל פעולה או הצהרה שיש בה מימד פוליטי, זאת על אף שהדיסציפלינה עוסקת בסוגיות פוליטיות מובהקות.

ד"ר חן משגב

תל-אביב

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל:
zohaderekh@gmail.com
או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

חמישים שנה

לכיבוש: הקולות

האבא שואל: למה ירו נה?

מתוך עדות של פעילת מחסום-וואטש, ניצה אמינוב, מהכלא הצבאי עופר שליד רמאללה (4.1):

"היום פנה אליי בחצר פלסטיני שהגיע, יחד עם בנו הקטן, לדיון של בתו בת ה-16. לדבריו בתו הגיעה לפני שנה לאחד המחסומים בקרית ארבע, והתביעה טוענת שניסתה לדקור מתנחל. איש לא נפגע אבל מיד ירו בה. היא נלקחה לבית חולים ועברה ניתוחים. עד היום הרגל שלה פגועה. חקרו אותה בבית החולים בלי עורך דין ובלי שאיש מבני המשפחה היה שם.

"למותר לציין שהם לא הורשו לבקר אותה והיא שהתה שם לבד, אזוקה למיטה, עד שהועברה לכלא השרון. האב אמר לי שהוא מקפיד להגיע לכל הדיונים, זה מאפשר לו לראות אותה ולדבר איתה מעט. הוא מבין מעט מאוד מהדיונים בגלל התרגום הלא ברור. ואותו אבא שואל אותי – 'אבל למה הם ירו בה? ילדה בת 16!'"

להפיל את ממשלת הימין הקיצוני

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), התכנס בחיפה ביום ו' (17.3). להלן מובאות החלטותיו המרכזיות:

הרפתקה ישראלית מסוכנת בסוריה

הוועד מרכזי מגנה את המתקפה הישראלית על סוריה ומציין כי עיתוי ההפצצות הנפשעות על ידי ארגוני טרור בשבוע שקדם למתקפה הישראלית מצביע על עומק שיתוף הפעולה בין ישראל לארגוני הטרור בסוריה. המתקפה בסוריה משרתת את ארגוני הטרור שמנסים למנוע השגת פתרון מדיני בסוריה, ומנסה לחלק את הקלפים הפוליטיים מחדש במטרה לדחות את הנסיגה המלאה של כוחות הטרור ושותפיהם הישראלים בסוריה. המתקפה הנפשעת מבטאת את אכזבת ההנהגה הישראלית בהימורה על פירוק סוריה והעם הסורי.

תוקפנות ישראלית זו חושפת את האכזבה הישראלית מהציפיות שלה לביטול הסוגיה הפלסטינית והדרתה, וצפייתה שהעולם יכיר בסיפוח הגולן לישראל סופית.

הוועד המרכזי הזהיר שמתקפה זו עלולה לגרור תוקפנות ישראלית מחודשת נגד ההתנגדות הלבנונית (חיזבאללה) ולהכשיל כל סיכוי ליציבות באזור. כמו כן, לא שולל הוועד המרכזי את החלטותיו מהישיבה האחרונה, לפיהן פעולות הממשלה נובעות גם מרצונו של ראש הממשלה נתניהו להסיח את הדעת מהחקירות המתנהלות נגדו בפרשיות השחיתות שגם מאיימת לפרק את ממשלתו הנוכחית.

משבר שלטוני עמוק בממשלה

איומי ראש הממשלה, בנימין נתניהו, הם מהלכים שנועדו לקיים בחירות בזק שישמרו את מקומו בשלטון. אלו סימנים שמעידים על משבר עמוק בשלטון בישראל.

האינטרס של עמי האזור, ובמיוחד שני העמים כאן, הוא להיפטר מיד מממשלה זו. המאפיינים הקיצוניים והפשיסטיים של קואליציית נתניהו מכשירים בפניו את הדרך לביצוע הפשעים הנתעבים ביותר, והרפתקאות מסוכנות – זאת על מנת לשמור על ממשלת ההתנהלות ובעלי ההון. עוד מדגיש הוועד המרכזי כי על סניפי המפלגה להתכונן למערכה להפלת הקואליציה בשלטון, ולהתנגד להזדנבות של האופוזיציה הציונית אחרי נתניהו והברית הימנית שלו שנמצאת במצוקה.

50 שנה לכיבוש: לקראת חזית אמיתית למען שלום

בנוגע לאתגרים העומדים בפני המפלגה בחודשים הקרובים, ישנו צורך להפוך את ציון השנה ה-50 לכיבוש הישראלי של השטחים הפלסטינים מ-1967 כנקודת מפנה במאבק נגד הכיבוש, והתעוררות בפעולת כוחות השלום בישראל ובעולם. הוועד המרכזי רואה בהחזרת הסוגיה הפלסטינית ללב סדר היום המדיני האתגר הגדול ביותר העומד בפנינו והינו צו השעה. אתגר זה מצריך בנייה של קואליציה ערבית יהודית על בסיס מסמכי המפלגה והחזית האחרונים.

באותו הקשר יש גם לתת את הדעת למעשי הדיכוי האחרונים בידי כוחות הביטחון של הרשות הפלסטינית למפגינים בשטחים הכבושים כמחאה על התנהלות הרשות. הוועד המרכזי מדגיש כי הלגיטימציה של הרשות הפלסטינית נובעת מהעם הפלסטיני המתנגד לכיבוש. זוהי זכותו של העם הפלסטיני להביע את התנגדותו לכיבוש ולדיכוי. כל ניסיון מצד כל גורם לחנוק את חירות ההתארגנות העממית במחאתה והתקוממותה נגד הכיבוש משרתת את אויבי העם הפלסטיני – האימפריאליזם, הציונות והריאקציה הערבית.

ביום האדמה: להסלים את המערכה נגד הריסת הבתים

הוועד המרכזי מדגיש את הנחיצות כי אירועי יום האדמה השנה יבטאו את היאחזותה של האוכלוסייה הערבית בזכות שלה לאדמה ודור. יש להחזיר את עוצמת המאבק למען זכות זו ולהתנגד נחרצות להסלמת מדיניות ההרס הממשלתית ולניסיונות לעגן בחקיקה את הצרת המרחב של הישובים הערבים דרך "חוק קמיניץ", שהמפלגה קראה להתנגד לו ברמה הציבורית והפרלמנטרית. הוועד המרכזי שולח ברכות לחבר עבדאללה אבו-מערוף, חבר הלשכה הפוליטית וח"כ מטעם חד"ש ברשימה המשותפת, על תפקידו ביחד עם עמיתיו מהרשימה בהתנגדות להצעת חוק זו.

הוועד המרכזי קורא להתגייסות הפעילים להצלחת מכלול הפעילויות שהחליטה עליהן ועדת המעקב בעניין, בתהלוכות שיתקיימו בדיר חנא אום אלחיראן וקלנסווה.

לקראת ועידת חד"ש והתגייסות לבחירות להסתדרות

הוועד המרכזי קיבל החלטות ארגוניות הנדרשות להעלאת המוכנות בקרב המפלגה והקאדרים להצלחת הוועידה ה-9 של החזית הדמוקרטית לשלום ושוויון (חד"ש) שתיערך בתחילת אפריל. הוועד המרכזי מדגיש כי ישנו צורך לנצל את במת הוועידה ה-9 להעצמת וחיוק התפקוד של החזית ונוכחותה הציבורית בקרב האזרחים הערבים והיהודים, ולמען בניית שותפות אמיתית המתבססת על המצע הפוליטי, החברתי ומעמדי של חד"ש.

הוועד המרכזי קורא לפעילים להתגייס להצלחה של חד"ש בבחירות להסתדרות במאי השנה דרך התגייסות הרחבה ביותר לתמיכה ברשימת חד"ש להסתדרות המורים "רף", ולתמיכה בחד"ש הארצית והמחוזית בבחירות להסתדרות ולנעמ"ת.

הלך לעולמו סגן יו"ר חדש, זוהיר טיבי

לאחר מחלה קשה הלך לעולמו (25.3) בעירו טיבה סגן יו"ר חד"ש ד"ר זוהיר טיבי. הלוויתו נערכה באותו יום ולמחרת משלחת גדולה של פעילי חד"ש ומק"י, ערבים ויהודים, הגיעו לביקור תנחומים בבית המשפחה. בן 60 היה במותו. ד"ר טיבי, שסיים את לימודי הרפואה בטכניון והותיר אחריו אישה ושלושה ילדים, היה מהבולטים שבמנהיגים הפוליטיים במשולש הדרומי. הוא הוביל את מאבקים נגד הריסת בתים, נגד רצח נשים ונגד הפקעת אדמות, ודגל תמיד בשותפות יהודית-ערבית ובמאבקים משותפים למען דמוקרטיה, שוויון וצדק חברתי. טיבי גם לקח חלק פעיל במחאות החברתיות ההמוניות בקיץ 2001. כמו כן, במשך שנים עמד בראש הוועדה העממית בטיבה. עם מותו, הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ומזכירות חד"ש פרסמו הודעות אבל וצער על פטירתו.

היו בדרך עוד חוקים טובים, אבל צריך לומר בכנות: בכנס הזה של הכנסת היו גם הרבה דברים בעייתיים.

כולנו זוכרים את הימים הקשים של המתקפה על אום אל-חיראן, את המורה ההרוג שם, את ההרס של הבתים, את הפגנת המחאה הקשה והכואבת, אבל המרשימה מאוד, שניהלנו יחד בתל אביב בעקבות האירועים.

היו בכנסת הרבה ימים של הסתה גזענית, כי נתניהו בוחר בהסתה נגד ערבים כמענה אולטימטיבי לחוסר היכולת שלו לתת תשובה אמיתית לבעיות של החברה שלנו – בנושאים החברתיים, בנושאים הכלכליים, בנושאים הביטחוניים ובנושאים המדיניים.

בכנס הזה נוהלה מתקפה קשה על המרחב הדמוקרטי – על ארגוני החברה האזרחית, על התקשורת, על היוצרים, על אנשי האקדמיה, על חופש הביטוי, על בתי המשפט. זו מתקפה מסוכנת והיא מתבצעת לא רק בחקיקה, אלא בפעילות יומיומית מזיקה הנעשית מהכנסת עצמה. אנחנו מנהלים מאבקים קשים נגד מתקפה זו על המרחב הדמוקרטי, נגד

המתקפה על האוכלוסייה הערבית. אנחנו נאבקים גם נגד חוקי הסיפוח.

מול שלטון ימין קיצוני שאין לו פתרונות ואין לו תשובות ומסתפק בהסתה ובשנאה, אנחנו מציעים סדר יום אחר ונאבקים למענו. לדוגמא, אנחנו מציעים שימושים יותר טובים לאותם מיליארדי השקלים הנמצאים היום בקופת המדינה: עודפי גביית מסים, מסים צפויים מעסקת מובילאיי – מיליארדים של שקלים.

אנחנו מציעים להקצות את הכסף הזה, למשל, להכנסת הביטוח הסיעודי לסל הבריאות הממלכת. אנחנו מציעים להעלות את הכנסת המינימום של קשישים ושל נכים ל-5,000 שקל בחודש, כי נכה הוא לא חצי בן אדם, וגם קשיש בישראל זכאי לחיות בכבוד. אנחנו מציעים להעלות את השכר של העובדות והעובדים במערכת הציבורית, האנשים שנותנים לנו שירותים כל כך חשובים, אבל משתכרים שכר נמוך מדי: עובדות סוציאליות, מורות, עובדים נוספים במערכת הציבורית. אנחנו מציעים לעשות מהפכה בתחבורה הציבורית. למשל, מהפכה של מוניות שירות: להרחיב את השירות הזה לכל הארץ, שבעה ימים בשבוע, 24 שעות ביממה. זה חלק מרכזי בפתרון שיהפוך את התחבורה הציבורית למערכת גמישה יותר ומתפקדת יותר לטובת כולנו. אנחנו גם מציעים להתמודד עם החסם הגדול שקיים בפני פיתוח התחבורה הציבורית, וזו העובדה שחסרים נהגים, כי השכר שלהם נמוך מדי, ותנאי העבודה שלהם לא ראויים. יש מה לעשות בכסף הזה, ואפשר לפתור באמצעותו בעיות גדולות שקיימות בישראל.

אבל בכל המאבקים האלה אנחנו צריכים גם אתכם ואתכן. צריך להבין: הכנסת איננה אי מבודד. מחאה והתנגדות ציבורית – מחאה ברחוב, מחאה ברשתות החברתיות מגיעה גם לכנסת, חודרת את החומות של הבית הזה, ומשפיעה גם על חברי כנסת.

לכן אני מסיים את הסיכום הקצר שלי בקריאה אליכם ואליכן: אם אתם חושבים שיש הרבה דברים שיש לתקן, השמיעו גם את קולכם – ברחוב, ברשתות החברתיות, בהפגנות, בכתיבה. במגוון דרכים.

דמוקרטיה אינה רק הזכות שלנו ללכת ולהצביע פעם בכמה שנים. דמוקרטיה היא הזכות והחובה שלנו להשמיע את קולנו בכל רגע, בכל זמן. המאבק הזה הוא מאבק קשה, אבל אנחנו לא ויתרנו, לא מוותרים ולא נוותר לעולם על החלום שיהיה כאן מקום לכולנו. זה חלום שנבצע אותו – יחד.

סיכום כנס החורף:

הישגים מול מתקפה

מאת ח"כ דב חנין

הכנסת סיימה את כנס החורף שלה. את הסיכום הקצר שלי אני רוצה להתחיל דווקא בטון אופטימי.

הכנס הזה התחיל בחוק שלנו – חוק שנתן לניצולי שואה, לכמעט כל אחד מהם, סכום כסף משמעותי, והמשיך בחוק נוסף שהעברנו בעניין זכויות אמנים – חוק ששחרר אמנים בתחום המוסיקה מחוזים כובלים ומאפשר להם ליצור בצורה חופשית וטובה יותר. הכנס הסתיים גם בחוקים חשובים שלנו: האחד הוא הארכת חופשת הלידה – וזאת לאחר מאבק ממושך לפני שנים הצלחנו להעביר הארכה בשבועיים, ובשבוע שעבר העברנו הארכה בשבוע נוסף, ואנחנו נמשיך בכיוון הזה; השני הוא חוק חשוב המגן על מאבטחים: מבטיח את זכותם לעבוד בפינה מוצלת, מוגנת משמש, מקור ומגשם.

**ניתן לקבל את
"זו הדרך" מדי שבוע
בדואר אלקטרוני
או בדואר רגיל**

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 6126102

הרב
יצחק
שפירא
(צילום:
מתוך
הסרטון
'הקול
(היהודי')

'יהודיות פוליטית': בדרך לישראל תיאוקרטית

מאת **אבישי ארליך**

במקביל במושג 'יהודיות פוליטית' לגבי תפיסות מהפכניות דתיות-לאומניות יהודיות.

המשנה הדתית-משיחית-לאומנית החלופית נוצרת, בעיקר, בשיבות חרדל"יות בידי 'אינטלקטואלים אורגניים' רבניים. דוגמא לתאוריה פוליטית כזו הם הספרים כמו 'תורת המלך' שרק לפני שבוע התבשרנו על פרסומו של כרך ב' שלו. 'תורת המלך' מתיימר להיות ספר הלכה. כתבו אותו הרבנים יצחק שפירא ויוסף אליצור (משיבת 'עוד יוסף ח') והוא זכה ל'הסכמות' של רבנים משפיעים רבים נוספים, שנתנו לו תוקף 'כהלכה' בקרב אלפי תלמידיהם. הספר הוא טקסט גזעני המדגיש את עליונות היהודים לעומת הגויים. כרך א' עוסק ביחסי יהודים וגויים. על פי הספר, חיי גוי נחותים מחיי יהודי ו'לא תרצח' מתייחס רק ליהודים. הספר קורא לנקמה בגויים, ותוך כך מחייב את מעשה ברוך גולדשטיין, ומתיר הרג אזרחים, נשים וילדים במלחמה. הוא שולל אפשרות של אזרחות לגויים בארץ ומטיף לטרנספר. כרך ב' עוסק במשטר הראוי ליהודים, המוגדר כשלטון מלך אבסולוטי היכול עשות כרצונו – לשעבד לעבדות את מי שנצחם במלחמה, לקחת שפחות ולהרוג מורדים במלכות.

נוער הגבעות – מהם יצאו רוצחיו של מוחמד אבו חדיר ומצייתו ביתה של משפחת דוואבשה בפעולות 'תג מחיר', מושפע, טוענים רבנים, מ'תורת המלך'. הניסיון של המשטרה לחקור את מחברי הספר גרם לפעולות מחאה של אלפי רבנים. למרות הטענה בדבר זכות 'חופש הדיבור' והטענה שהספר הוא רק 'דין תאורטי', גם רבנים רבים מסכימים שיש לו השלכות מעשיות. ה'נקמה' של אלאור עוריה והתמיכה שהוא זוכה בה מראות עד כמה חלחלו והתפשטו הרעיונות הגזעניים המובאים בין היתר בספר.

המכניזם הקדם-צבאיות וישיבות ההסדר ורבניהן הם בית הגידול של האליטות החרדל"יות בצבא. הרחבת סמכויות החינוך בצבא והקניית 'רוח הלחימה' של הרבנים לחיילים מצאו את ביטוי בנאום מח"ט גבעתי אל"מ עופר וינטר במבצע 'צוק איתן' ההרסני בעזה בקיץ 2014: "ההיסטוריה בחרה בנו להיות בחוד החנית של הלחימה באויב הטרוריסטי העזתי, אשר מחרף, מנאץ ומגדף אלוקי מערכות ישראל". המקרה של הרב לוינשטיין, שהתבטא נגד שירות נשים בצבא באופן מיוזוני, הוא דוגמא נוספת – והיא רחבה מהצבא. אותם חוגים של לוינשטיין מתנגדים גם לשוויון מגדרי בתחומים אחרים. מוסדות עיקריים נוספים הנמצאים תחת התקפה חרדל"ית הם מערכת החינוך בהנהגת בנט, מערכת המשפט בהנהגת שקד, ומפלגת הליכוד עצמה, הנכשלת מבפנים בידי ערכים חרדל"לים אנטי דמוקרטיים ואנטי ליברליים.

על אף שבחלק ממוסדות אלה לשמאל אין נציגות והוא נרדף בידי אותן מגמות – עלינו לתת את הדעת להליכים מסוכנים אלה, ולהתגייס בכל הזדמנות שיש לנו להיאבק בהם. כדי לעשות זאת עלינו להיות נכונים לבריתות מקומיות עם שותפים שהם לאו דווקא 'שותפינו הטבעיים'.

אנחנו בשמאל העקבי רואים בצה"ל צבא כיבוש ונאבקים לשחרורם של המסרבים לשרת בו בגלל התנגדותם לכיבוש – כסרבני מצפון. לכאורה, מה לנו ולמאבק על שירות נשים דתיות בצבא או על הקמת יחידות מעורבות לנשים ולגברים בצה"ל? לדעתי, גישה כזו צרה מדי. למאבק בהנהגת המתנחלים בצבא, ובעיקר למאבק נגד החלק החרדי-לאומי (חרד"לי) שבהם, יש משמעויות רדיקליות ורחבות הרבה יותר, מהן עלינו לא להתעלם. מחירו של דילוג מעל לנושא זה הוא שוליות בחברה היהודית.

הציונות החילונית מעולם לא התנערה מהדת היהודית. היא המשיכה להשתמש במיתוסים כגון: 'עם ישראל', 'קמים עלינו ללכותינו', 'הארץ המובטחת', 'הגלות' וה'גאולה'. החילוניות בארץ התבטאה רק באורח חיים 'חופשי'. כלומר, שלא על פי מצוות הדת, ובהתנגדות לשלטון ההלכה והרבנים. חילוניות זו נשענה על השקפות עולם סוציאליסטיות וליברליות. משנחלשו השקפות אלה בחברה בגלל שינויים מקומיים ועולמיים, איבד המגזר החילוני את הביסוס הרעיוני לחילוניתו ואת נכונותו להיאבק להמשך קיומה ומרכזיותה כאורח חיים בחברה בישראל.

החרדל"לים שונים מהחרדים בכך שאינם מתבדלים ומסתגרים במגזרם. הם 'מודרניים' בכך שאנשיהם שואפים ליטול חלק פעיל (ומוביל) בכל המוסדות החברתיים שגיבשה החברה הציונית. שלא כ'ציונות הדתית' בעבר, הם אינם משתלבים בסדר הנורמטיבי הקיים (ההגמוני ציוני) ואינם חותרים להחרגתם ב'הסדרים' שקטים בתחומים בהם אינם יכולים להשתתף. החרדל"לים מציגים בפני המוסדות החברתיים אליהם הם מצטרפים משנה חלופית, הנשענת על מערכת ערכים הנגזרת מפרשנות המיוחדת להלכה (לרוב משיחית: קוקיטית, חב"דית, כהניסטית או משולבת). כניסתם למוסדות מלווה בפתיחת מאבק מתמשך, חוץ-מוסדי ופנים-מוסדי, להחלפת ערכי היסוד, הנורמות המסדירות את התנהלות המוסדות ולהחלפת המנהיגות האירגונית הקיימת במנהיגות תלוית רבנות (חרדל"ית). החרדל"יים אינם מקבלים פלורליזם. הם נאבקים להחלת תפיסתם האידיאולוגית על כל באי המוסד ולא רק על עצמם במוסד. התפיסה החרדל"ית היא של 'מצעד דרך המוסדות', מלחמת עמדות ממושכת בדרך לכיבוש הגמוני – מהפכה.

לא מדובר כאן במהפכה סוציאליסטית, אלא במהפכה לאומנית-דתית-משיחית (ראו ספרו של מוטי קרפל, "מהפגה אמונית"). המושג 'איסלאם פוליטי' נטבע לגבי 'האחים המוסלמים', דאע"ש ואלקעידה. אני מציע להשתמש

מועמד הסוציאליסטים לנשיאות, בנואה ארון (למעלה) ומועמד חזית השמאל ז'ן לוק מלנשון (מימין) (צילומים מתוך עמודי הפייסבוק של המועמדים)

שתי דעות לקראת הבחירות בצרפת

פיצול שעוד יצטערו עליו

נאית טל גלעדי

השמאל הצרפתי מגיע לבחירות לנשיאות 2017 במשבר עמוק. מועמדת מפלגת החזית הלאומית מריין לה פן צפויה, לפי הסקרים האחרונים, להשיג מקום ראשון בסיבוב הראשון של הבחירות. הסקרים צופים לה 26 אחוזי תמיכה. גם למועמד מפלגת המרכז "קדימה", עמנואל מקרון, חוזים הסקרים 26 אחוזי תמיכה. למועמד הימין פרנסואה פיין חוזים 18 אחוזים, ולמועמדים השמאליים, בנואה ארון הסוציאליסט וז'ן לוק מלנשון (מנהיג חזית השמאל המאגדת בתוכה גם את המפלגה הקומוניסטית), חוזים הסקרים 11.5 ו-14 אחוזים בהתאמה. הבחירות בצרפת נערכות בשני סיבובים, כאשר שני המועמדים הזוכים במירב הקולות בסיבוב הראשון מתמודדים על הנשיאות ראש בראש בסיבוב השני. לפי כל ההערכות, עמנואל מקרון צפוי לנצח את מריין לה פן בסיבוב השני ובפער ניכר. מבחינת מדיניות, מקרון, שכהן כשר הכלכלה בממשלתו היוצאת של הולנד, צפוי להמשיך במדיניותו הכלכלית הליברלית.

כביכול, לא מדובר בחדשות רעות במיוחד. נדמה שהגלגואה של הימין הקיצוני נבלם בצרפת. מריין לה פן לא מצליחה למשוך אליה מספיק מצביעים כדי להתקרב לארמון האליזה. לעומת טראמפ בארצות הברית, היא אינה זוכה בשום תנופה מיוחדת בקרב המצביעים המכירים את המפלגה ואת עמדותיה מזה עשורים רבים. מועמד הימין פיין, שאיים בקיצוצים עמוקים מאוד במדינת הרווחה הצרפתית, נחלש בסקרים בעקבות פרשיות שחיתות שהתגלו בחודשים האחרונים, ובעימות האחרון הוא נראה כבוי במיוחד. בבחירות שנראו תחילה כמו ניצחון בטוח של הימין, נדמה שדווקא המרכז יוצא כשידו על העליונה. ואולם כאן נמצאת גם ההחמצה הגדולה של הבחירות האלה. דווקא במצב של חולשה רצינית של הימין, השמאל הצרפתי מגיע לבחירות מפולג.

ארון, מועמד האגף השמאלי של הסוציאליסטים, קרוב מאוד בהשקפותיו למלנשון. אם היו רצים יחד, שני המועמדים השמאליים היו יכולים לבנות חזית שמאל גדולה ולהתקרב כדי מרחק נגיעה מהסיבוב השני ומהשלטון. דווקא בתקופה קריטית כל כך לעתיד אירופה, בתקופה בה התמודדות עם המשבר הקפיטליסטי דורשת פנייה חזקה שמאלה, לא מצליחים שני מועמדי השמאל המובילים לאחד כוחות, וזאת בעיקר ממניעים אישיים. כשועדי העובדים בצרפת יצאו לרחובות למחות נגד הקיצוצים והרפורמות של הנשיא מקרון, ואולי חלילה נגד הנשיאה לה פן, הם יזכרו את הפיצול הזה, ויצטערו עליו.

מלנשון וארון: שמן ומים

נאית אפרים דויד

האם קיים פילוג בשמאל הצרפתי? כן ולא. קשה עד מאוד להגדיר את ארון ואת מפלגתו כ"שמאל", וזו אבחנה לא רק תיאורטית. בשורה ארוכה של נושאים, ארון הוא ממשיך דרכו של הנשיא הניאו-ליברלי הנוכחי, "הסוציאליסט" פרנסואה הולנד. למלנשון תשובות טובות יותר גם בשאלות ארוכות טווח כמו הישארות צרפת בברית נאט"ו האימפריאליסטית או המשך דרכו של האיחוד האירופי הקפיטליסטי. מועמד חזית השמאל, שכהן בעבר כאחד מראשי המפלגה הסוציאליסטית, מספק תשובות ברורות ונחושות יותר בשאלות אלה ונוספות, כגון משבר הסביבה ותמיכה פעילה במאבקי עובדים.

חילוקי דעות חריפים קיימים דווקא בין שלוש עמדות בתוך המפלגה הקומוניסטית: תמיכה במלנשון (הרוב – כולל המזכ"ל פייר לורן); קריאה ל"חזית שמאל" עם ארון (שיש לה סיכויים אפסיים ותומך בה מיעוט במפלגה); וקבוצה קטנה יותר הדורשת מועמד קומוניסטי – כפי שנהוג היה במשך עשרות שנים.

יחד עם זאת, הרוב במפלגה הכריע והקומוניסטים התגייסו להצלחתו/הצלחתם, לפעמים עם כאבי בטן קשים עקב התנהגותו של מלנשון כלפיהם. אין למלנשון סיכוי להיבחר לנשיא צרפת. אך גם לארון אין סיכוי להיבחר. גם תמיכה של אחד בשני לא תשנה את המצב: בוחרים הסולדים מדרכם של הסוציאליסטים לא יצביעו או "יברחו שמאלה", והאנטי-קומוניסטים שבקרב הבוחרים הסוציאליסטים לא יצביעו עבור מלנשון. מה שנותר הוא להציב אלטרנטיבה ברורה ונחושה – כפי שעושה הגוש בראשות מלנשון.

ומעמדם השתנה ל"פולשים" – כדוגמת הכפר ראמי שבתחום כרמיאל.

האתר מציין, כי כולם אזרחים ואזרחיות המדינה, אך רובם חיים ללא תשתיות כבישים, חשמל ומים וללא שירותים בסיסיים כמו שרותי בריאות, חינוך, פינוי אשפה, הסעות תלמידים ועוד. בכלל החברה הערבית הסובלת מקיפוח במשאבים, הבדואים הם הקבוצה שסבלה במיוחד מגזענות ומאפליה. לאחר שנים של הפקעות קרקע ואי-הכרה בקיום קהילותיהם – הרשויות ממשיכות בנישול, באי-הכרה ובאי הספקת השירותים החיוניים.

בתערוכה מוצגות 22 תמונות מביקורים ב-8 מהישובים הלא מוכרים בגליל שצולמו במהלך 2016. לכל תמונה טקסט בערבית ועברית המציג את המקום או את הסיפור האישי של המצולם. במקום מופץ דף מידע הנותן רקע בדבר ההתיישבות הלא מוכרת בגליל וכולל מפה המציגה לראשונה את הכפרים על מפת הגליל במיקומם המדויק, יחד עם נתונים על גודל האוכלוסייה החיה בכל כפר. הדף הוכן בשיתוף עמותת "במקום". במהלך השנה תנדוד התערוכה באתרים שונים ברחבי הארץ ותהיה פתוחה לציבור. בכל מקום בו תוצג, יתקיימו אירועים שונים, שיח גלריה ועוד, כאשר המטרה היא לעורר שיח ציבורי בנושא ואף להגיע למקבלי החלטות ולקדם פתרונות.

פרטים נוספים על התערוכה באתר "דוגרינט":
<http://dugrinet.co.il>

פאיזה (צילום: עדי סגל)

תערוכה באיגוד ערים לסביבה בסחנין תושבי הכפרים הלא מוכרים בגליל

בסחנין נפתחה תערוכת צילומים: 'אזרחים ללא מען' המוקדש לכפרים הבדואיים הלא מוכרים בגליל. התערוכה היא פרי שיתוף הפעולה בין הצלמת עדי סגל לאתר "דוגרינט". אירוע הפתיחה התקיים השבוע (28.3) באיגוד ערים לאיכות הסביבה בסחנין. התערוכה תוצג עד 18 באפריל.

מ"דוגרינט" נמסר כי מרבית אזרחי ישראל אינם מכירים את האוכלוסייה הערבית-בדואית בגליל ואת סוגיית ההתיישבות הלא מוסדרת. העובדה שעד היום לא קיים מידע תכנוני ומשפטי מסודר ורשמי על אודות אזרחים ואזרחיות אלה מסבירה אולי את הסיבה שגם מקבלי החלטות כדוגמת חברי כנסת וראשי רשויות כמעט שלא מכירים את הסוגיה, נמסר. בגליל לבדו נמצאים כ-25 נקודות יישוב בסדר גודל של 20 עד 200 תושבים: מקצתן בתוך יישובים שקיבלו הכרה, אך בתיהן נשארו מחוץ לתכנית, מקצתן סמוך ליישובים יהודיים שקמו במהלך השנים, ומקצתן אפילו בשטח שיפוט של עיר. המצב של כל כפר או נקודת התיישבות שונה, כאשר חלק מהתושבים בעלי הקרקע וגרים עליה בבתים לא חוקיים, חלקם מתגוררים על אדמות מדינה ומוגדרים "פולשים", וחלקם גרים על אדמה שהייתה שייכת להם באופן חוקי (לרוב מדובר בקרקע חקלאית), אך במהלך השנים הופקעה מהם

לקראת הכרעה במשפטה של המשוררת דארין טאטור

הישיבה האחרונה לפני מתן פסק הדין בתביעה נגד המשוררת דארין טאטור על פרסום שיר וסטטוסים ברשת נערכה השבוע (28.3) בבית המשפט בנצרת. מאז שנעצרה חלפו כמעט שנה וחצי, שבראשיתן הוחזקה שלושה חודשים בכלא וחצי שנה במעצר בית ובהגליה בקרית אוננו. כעת היא במעצר בית בביתה תחת הגבלות קשות. בנובמבר האחרון העידה המשוררת והודתה בפרסום השיר והסטטוסים המיוחסים לה בערבית. היא הסבירה שהתרגום שהגישה המשטרה כיסוד למשפט, לפיו לכאורה היא קוראת לנקוט באלימות, הוא מסלף ומעוות. היא עמדה על כך כי כל מה שכתבה הוא ביטוי לגיטימי להתנגדות פוליטית לכיבוש ולפשעי הצבא והמתנחלים נגד העם הפלסטיני. ישיבה נוספת לשמיעת עדי ההגנה נערכה ב-19 במארס, בהשתתפות אביה תאופיק, עורכות הדין גבי לסקי ונרי רמתי וכעשרה מתומכיה.

עד ההגנה הראשון היה פרופסור נסים קלדרון מאוניברסיטת בן גוריון, המתמחה בחקר השירה העברית. בחוות הדעת שהגיש לבית המשפט הוא הציג דוגמאות מתקופות שונות של שירים בעברית הכוללים קריאה להתנגדות אלימה לשלטונות, וציין כי בכל אותם מקרים לא ננקטו כל צעדים משפטיים נגד המשוררים. קלדרון הדגיש במיוחד שירים שפרסמו ביאליק וטשרניחובסקי ברוסיה הצארית ואת שיריו של אורי צבי גרינברג בתקופת שלטון המנדט הבריטי.

העד השני היה ד"ר יוני מנדל ממכון ון ליר, חוקר השפה הערבית בהקשריה החברתיים. חוות הדעת שהגיש מנדל לבית המשפט, לבקשת ההגנה, כללה תרגום לעברית של השיר שבמרכזו כתב האישום וביקורת על התרגום המשטרתי המופיע בכתב האישום. בעוד מספר חודשים יינתן פסק הדין.

ירושלים צועדת לשלום

ויוצאים לרחובות – במרכז ובפריפריה, יהודים וערבים, דתיים וחילונים – אנחנו הרוב. בחודשים הקרובים נקיים הפגנות וצעדות, פעולות הסברה, תקשורת ועבודה ברשת ובשטח. אנחנו לא מתכוונים לוותר, והולכים להביא את המאבק הזה היישר אל לב החברה בישראל.

כנס על ייצוג ערבים בתקשורת

באוניברסיטת תל-אביב יתקיים כנס על אודות ייצוג הערבים בתקשורת העברית. זאת, ביוזמת עמותת "סיכוי", החוג לתקשורת באוניברסיטה ו"העין השביעית". הכנס יתקיים ביום שני, 3 באפריל, באולם זאב סגל בבניין מדעי החברה (נפתלי) משעה 15:30.

לדברי אנשי "סיכוי", עידן רינג ואמג'ד שביטה, "כנס זה הוא נקודת ציון חשובה במהלך שלנו לקידום ייצוג שוויוני של האזרחים הערבים בתקשורת. לאחר שנה אינטנסיבית מאוד של מאבק בהדרה של האזרחים הערבים מערצי הטלוויזיה והרדיו המרכזיים, שנה שבה הגענו להישגים משמעותיים אבל גם התמודדנו עם מציאות קשה של הדרה עמוקה ומושרשת, ברור לנו שהאתגר של ייצוג שוויוני דורש שילוב כוחות".

ככנס ישתתפו ד"ר דניאל דור, ראש החוג לתקשורת באוניברסיטת תל אביב; סוהיר נחאס, חברת מועצת הרשות השנייה; נורית קנטי, עורכת "מה בוער" בגל"צ; עלי ואקד, מנהל ערוץ 24news בערבית; דרור זרסקי, עורך "לונדון את קירשנבאום" בערוץ 10; ח'ילוד מסאלחה, חוקרת במרכז איעלם; ערן זינגר, כתב לענייני ערבים בקול ישראל; הישאם נפאע, עורך העיתון הקומוניסטי "אל-איתחאד" – היומון היחיד בשפה הערבית היוצא לאור במדינת ישראל; אורן פרסיקו מהאתר "העין השביעית"; ד"ר ענת באלניט מהחוג לתקשורת באוניברסיטת תל אביב, ועוד.

במוצ"ש (1.4) תיערך צעדת מחאה בירושלים ובסיומה תתקיים עצרת על הקו הירוק. ההפגנה היא התחלה של מסע שיגיע לשיאו באירוע המרכזי ביוני 2017, אז ימלאו 50 שנים לכיבוש. מארגני ההפגנה מסרו: "50 שנים בהן המדינה שולטת על עם שלם. 50 שנים של אלימות ושל פגיעה בחפים מפשע, של ארונות קבורה ושל בניית התנחלויות. 50 שנים של מחירים חברתיים איומים שמשלמת החברה בישראל. וזה בדיוק העניין, המאבק שלנו הוא גם למען העם הפלסטיני שחי תחת כיבוש ושליטה צבאית, והוא גם למען החברה הישראלית עצמה: כי עם ששולט על עם אחר, לעולם אינו יכול להיות חופשי. ושני העמים צריכים ויכולים להיות חופשיים ועצמאיים".

מאחורי היוזמה עומדים: חד"ש ומק"י, מרצ, עומדים ביחד, שלום עכשיו, שוברים שתיקה, עיר עמים, זזים - קהילה פועלת, גוש שלום, מחסום-וואטש, לוחמים לשלום, מאבק סוציאליסטי, שתי"ל.

במוצ"ש, 1 באפריל, בשעה 19:30, תצא ההפגנה מגן הסוס אל שער יפו. לדברי המארגנים: "נצמד דווקא בירושלים, שהימין מספר ש'חבורה לה יחדיו', שניר ברקת מנסה להפוך לעיר ליהודים בלבד ושנצצי גופשטיין מפיץ בה תורות שגאה וגזע. אבל זאת עיר שיכולה להיות עיר סובלנית, פתוחה, נקיה משנאה, עיר שיהיו בה שתי בירות לשתי מדינות עצמאיות. בדיוק בשביל זה התאחדנו. ישבנו בחודשים האחרונים, תנועות, מפלגות, ארגונים, קבוצות מחאה ועמותות, והחלטנו לעשות מעשה: לאחד כוחות ולצאת לסדרה של פעולות שיעירו את החברה בישראל ויזיחו שכשנחנו יוצאות

החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש)

מודיעה בצער עמוק על מותו של סגן יו"ר מועצת חד"ש, הרופא והמנהיג הפוליטי

ד"ר זוהיר טיבי

ומשתתפת באבלה של המשפחה

המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י)

אבלה על מותו של השותף לדרך, המנהיג המסור והנאמן

ד"ר זוהיר טיבי

סגן יו"ר מועצת חד"ש

ושולחת תנחומיה למשפחה

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

בחדר של ונדה - פדרו קוסטה

2000, פורטוגל (פורטוגזית עם תרגום לאנגלית)

אחרי ההקרנה תתקיים שיחה עם נדב לפיד ואבי מוגובי

מוצ"ש, 1 באפריל, 20:00,

אחד העם 70, תל אביב